

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

**СТУДІЇ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ НАУКИ, СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ТА ФІЛОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ**

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю

24 жовтня 2024 року

Київ – 2024

Редакційна колегія:

Ю.О. Демидова, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ (голова),
І.В. Мельничук, кандидат філологічних наук, доцент,
декан факультету філології та масових комунікацій МДУ (заст. голови),
В.О. Кудлай, кандидат наук із соціальних комунікацій, завідувач кафедри інформаційної діяльності МДУ,
О.В. Євмененко, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української філології МДУ,
І.О. Петрова, кандидат історичних наук, доцент кафедри інформаційної діяльності МДУ,
О.О. Федотова, доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор
кафедри інформаційної діяльності МДУ.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційної діяльності
(протокол № 6 від 12.11.2024)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою факультету філології та масових комунікацій Маріупольського державного університету
(протокол № 3 від 12.11.2024)

Студії з інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі : зб. матер. II Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю, м. Київ, 24 жовтня 2024 р. / Маріуп. держ. ун-т ; ред. Ю.О. Демидова, І.В. Мельничук; упоряд. В.О. Кудлай, О.В. Євмененко, І.О. Петрова, О.О. Федотова. – Київ : МДУ, 2024. – 416 с.

Збірник містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «СТУДІЇ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ НАУКИ, СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА ФІЛОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ», яка відбулася 24 жовтня 2024 року з ініціативи кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету.

В конференції взяли участь представники освітянської, наукової, фахової спільнот України та Європейського Союзу.

У тематичних напрямках учасниками конференції розглянуті актуальні питання інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі, інформаційні технології та інтернет ресурси у діяльності сучасних інформаційних агенцій, бібліотек, служб діловодства та архівів, виклики у підготовці фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, культурології, філології, журналістики та інших, дотичних до соціальних комунікацій спеціальностей, особливості інформаційної та документознавчої діяльності, менеджменту та маркетингу у сфері соціальних комунікацій, культури та мистецтва, прикладних студій та інновацій в журналістиці, рекламі та зв'язках з громадськістю, інноваційних технологій в мовознавстві та літературознавстві, тенденцій розвитку україністики в умовах становлення інформаційного суспільства.

Видання адресоване науковцям, викладачам, здобувачам та усім, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку інформаційної науки, філології, журналістики, документознавства, бібліотекознавства та архівознавства.

Відповідальність за зміст, достовірність, оригінальність поданих матеріалів несуть автори опублікованих у збірнику доповідей

2. Microsoft Azure [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://azure.microsoft.com/uk-ua/> (дата звернення: 12.10.2024).
3. Arweave: A New Tech Stack for the Internet [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.arweave.org/> (дата звернення: 12.10.2024).
4. Scanbot SDK: Mobile Document Scanning [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://scanbot.io/> (дата звернення: 12.10.2024).
5. ABBYY FineReader [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.abbyy.com/ua-ua/finereader/> (дата звернення: 12.12.2024).
6. Електронний архів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://elib.nlu.org.ua/> (дата звернення: 12.10.2024).
7. Британська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bl.uk/> (дата звернення: 12.10.2024).
8. Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://archives.gov.ua/> (дата звернення: 12.10.2024).

УДК 004.6:025.17(477)(043.2)

Кригіна Ольга

/ м. Київ /

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ ДОКУМЕНТНИХ ФОНДІВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Цифрова трансформація суспільства суттєво впливає на всі сфери діяльності, зокрема й на формування та зберігання документних фондів. Перехід від традиційних паперових архівів до цифрових створює як нові можливості, так і низку викликів. Ця публікація розглядає сучасний стан використання цифрових технологій у архівній справі, аналізує ключові виклики та окреслює перспективи розвитку цієї галузі.

Впровадження цифрових технологій в архівну практику розпочалося ще в кінці ХХ століття з появою перших сканерів та програмного забезпечення для оцифрування документів. Проте, справжній прорив відбувся з розвитком Інтернету та хмарних технологій, що дозволило створювати масштабні цифрові архіви та забезпечувати доступ до них широкому колу користувачів.

Сьогодні цифрові технології використовуються на всіх етапах життєвого циклу документів: від створення та реєстрації до архівного зберігання та використання. Системи електронного документообігу (СЕД) дозволяють створювати та обробляти документи в електронній формі, забезпечуючи їхню автентичність, цілісність та конфіденційність.

Оцифрування паперових документів є важливим етапом створення цифрових архівних колекцій. Сучасні сканери та програмне забезпечення дозволяють отримувати високоякісні цифрові копії документів, зберігаючи їхній оригінальний вигляд та зміст.

Цифрові архіви мають ряд суттєвих переваг перед традиційними паперовими. Вони забезпечують швидкий та зручний доступ до інформації, незалежно від місця знаходження користувача. Пошук документів у цифровому архіві здійснюється за ключовими словами, датами, авторами та іншими параметрами, що значно економить час дослідників.

Однак, перехід до цифрового архівування пов'язаний з рядом викликів. Одним з ключових є забезпечення довгострокового зберігання цифрової інформації. Формати файлів, носії інформації та програмне забезпечення швидко застарівають, що може призвести до втрати даних.

Іншим важливим викликом є забезпечення автентичності та цілісності цифрових документів. Необхідно розробляти та впроваджувати ефективні механізми захисту від підробки та несанкціонованого доступу.

Проблеми авторського права та конфіденційності також потребують уваги при створенні цифрових архівів. Необхідно враховувати вимоги законодавства щодо захисту персональних даних та інтелектуальної власності.

Крім того, важливим аспектом є вартість впровадження та підтримки цифрових архівних систем. Необхідно враховувати витрати на обладнання, програмне забезпечення, навчання персоналу та забезпечення кібербезпеки.

Хмарні технології дозволяють зберігати великі обсяги даних за відносно низькою вартістю та забезпечують доступ до них з будь-якої точки світу. Штучний інтелект може бути використаний для автоматичної класифікації, індексації та аналізу документів.

Впровадження цифрових технологій в архівну справу є незворотним процесом. Воно відкриває нові можливості для збереження та використання історичної та культурної спадщини.

Для успішного розвитку цифрового архівування необхідно вирішувати існуючі виклики, впроваджувати новітні технології та забезпечувати кваліфіковану підготовку архівістів.

Міжнародна співпраця та обмін досвідом між архівними установами різних країн також є важливим фактором успішного розвитку цифрової архівної справи.

В Україні вже є позитивні приклади впровадження цифрових технологій в архівну практику. Зокрема, Державна архівна служба України активно працює над створенням Національного цифрового архівного фонду.

Застосування сучасних інформаційних технологій в архівній справі є важливим кроком на шляху до створення відкритого та доступного інформаційного простору, що сприятиме розвитку науки, освіти та культури.